

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/87

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2009/6472
Karar No. 2010/14854
Tarihi: 28.10.2010

- ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ
- ASIL İŞVERENİN ALT İŞVERENİN PRİM BORÇLARINDAN SORUMLULUĞU

ÖZETİ: Alt işverenin Kuruma karşı prim borcundan asıl işverenin birlikte sorumluluğu için prim borcunun kesinleşmesi şarttır. Bu kesinleşme ancak 506 sayılı Kanun'un 79'uncu maddesindeki itiraz ve yargıya başvurma sürelerinin geçmesi ile mümkün olmaktadır. Dava dışı prim borçlusu şirkete davacı şirket tarafından 2000 yılı Nisan ve Haziran ayları arasında iki güvenlik görevlisi çalıştırılması karşılığı ödeme yapıldığı halde, anılan dönemlere ilişkin hiçbir bildirim ve prim ödemesi bulunmadığı davalı Kurum tarafından iddia edildiğine ve anılan şirket yönünden prim borçlarının kesinleştirilmediği dosya kapsamından anlaşıldığına göre; prim borçlusu şirket yönünden 506 sayılı Kanun'un 79'uncu maddesinde belirtilen prim borçlarının kesinleşmesine ilişkin prosedürün tamamlanması bekletici mesele yapılarak, sonucuna göre davacının sorumluluğunun belirlenmesi gerekirken, eksik araştırma ve yanılığlı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir

Dava, prim borçları nedeniyle borçlu olmadığına tespiti istemine ilişkindir. Mahkemece, ilamında belirtildiği şekilde davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmün, davalı Kurum vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Alparslan Koçak

tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Davacı şirket, kendisine güvenlik hizmetleri sunan şirketin 2004 yılı prim borçlarından sorumlu olmadığını tespitine karar verilmesini istemiş, mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Mevzuat, öğreti ve içtihatlarda alt işveren, aracı, taşeron, tali işveren, alt müteahhit ve alt ismarlanan gibi adlarla anılan üçüncü kişilerin, az sermayeli olmaları nedeniyle mali bakımdan güçsüz olmaları, işçilerin ücret ve diğer alacakları veya sigorta primi gibi 506 sayılı Kanun'un işverene yüklediği ödevleri yerine getirememesi riskine karşı, gerek 4857 sayılı İş Kanunu'nda ve gerekse 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda hükümler öngörülmüştür.

Bu kapsamdaki hükümlerden olan ve uyumsuzluğa konu dönemde yürürlükte bulunan 506 sayılı Kanun'un 87'nci maddesi, davanın yasal dayanağını oluşturmakta olup; "Sigortalılar üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bununla sözleşme yapmış olsalar bile, bu kanunun işverene yüklediği ödevlerden dolayı, aracı olan üçüncü kişi ile birlikte asıl işveren de sorumludur. Bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde işverenden iş alan ve kendi adına sigortalı çalıştıran üçüncü kişiye aracı denir." hükmünü içermektedir.

Söz konusu hüküm kapsamında asıl işverenin sorumluluğu için öncelikle alt işverenlik ilişkisinin varlığı gerekir. Bu ilişkinin kurulması için ise; alt işverenlik ilişkisinin asıl işverenin işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin asıl işte, asıl işin bir bölümünde veya eklentilerinde alt işverenin iş alması, alt işverenin bu işi için görevlendirdiği işçilerini kısmen bile olsa bu işyerinde aldığı işte çalıştırması gerekir.

Somut olayda; Çeşme İlçesinde davacı şirkete ait otel işyerine 2000 yılından itibaren güvenlik hizmet sunulması için dava dışı Öz-Ay Güvenlik Elektronik Tur. Tic. Ltd. Şti. ile alt işverenlik sözleşmesi yapıldığı ve dönem, dönem sözleşme çerçevesinde işçiler çalıştırıldığı dosya kapsamından anlaşıldığından, davacı şirket ile dava dışı prim borçlusu şirket arasında bir alt işverenlik ilişkisi bulunduğu sabittir. Nitekim mahkemenin kabulü de bu yöndedir. Ne var ki; alt işverenin Kuruma karşı prim borcundan asıl işverenin birlikte sorumluluğu için prim borcunun kesinleşmesi şarttır. Bu kesinleşme ancak 506 sayılı Kanun'un 79'uncu maddesindeki itiraz ve yargıya başvurma sürelerinin geçmesi ile mümkün olmaktadır. Dava dışı prim borçlusu şirkete davacı şirket tarafından 2000 yılı Nisan ve Haziran ayları arasında iki güvenlik görevlisi çalıştırılması karşılığı ödeme yapıldığı halde, anılan dönemlere ilişkin hiçbir bildirim ve prim ödemesi bulunmadığı davalı Kurum tarafından iddia edildiğine ve anılan şirket yönünden prim borçlarının kesinleştirilmediği dosya kapsamından anlaşıldığına göre; prim borçlusu şirket yönünden 506 sayılı Kanun'un 79'uncu maddesinde belirtilen prim borçlarının kesinleşmesine ilişkin prosedürün tamamlanması bekletici mesele

yapılarak, sonucuna göre davacının sorumluluğunun belirlenmesi gerekirken, eksik araştırma ve yanılığılı değerlendirme ile yazılı Őekilde hűkűm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, davalı Kurum vekilinin bu yűnleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hűkűm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hűkműn yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 28.10.2010 gűnűnde oybirlięiyle karar verildi.